

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลแก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลแก
อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

WWW.Kae.go.th

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลแก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

๑.วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรใด ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือใน กรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหาย ขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการ เตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยมีการจัดทำให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ไม่ใช่เป็นการเพิ่มภาระ งานแต่อย่างใด ดังนั้น วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นการจัดทำเพื่อให้ หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตาม ภาระงานปกติ ซึ่งเป็นการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานรวมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความ รับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานงาน) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการ ตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง ซึ่งเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Pre-Decision

๓.กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organization ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นการกำหนดให้มีการควบคุมภายในที่มี ความชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการ ป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

/หลักการที่ ๒.....

หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ - ให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function

(มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงทำให้ การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

/กรอบ....

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นั้นแก่ผู้บริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่ การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุมัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน

๔.๔ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๕ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๕.การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลแก ปิงบประมาณ ๒๕๖๘

๕.๑ การกำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยใช้หลักการจากรูปแบบของการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ทั้ง ๔ รูปแบบ นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การรับผลประโยชน์ต่างๆ

รูปแบบที่ ๒ การเลือกผู้รับจ้างที่ไม่มีคุณภาพ

รูปแบบที่ ๓ การไม่ปฏิบัติหน้าที่ตนเอง

รูปแบบที่ ๔ การทำงานพิเศษ

/รูปแบบที่ ๕....

รูปแบบที่ ๕ การรู้ข้อมูลภายใน

รูปแบบที่ ๖ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

รูปแบบที่ ๗ การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง

รูปแบบที่ ๘ การใช้ตำแหน่งหน้าที่กลั่นแกล้ง

รูปแบบที่ ๙ การประเมิณเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่ยุติธรรม ให้ขั้นดีเด่นเฉพาะพวกพ้อง

๓.๒ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ
		โอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ
		โอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ
		โอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ
		โอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๑ ครั้ง/ปี

/๓.๓ เกณฑ์กำหนด.....

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบด้านการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ด้านการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซ้ำ มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาทถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาทถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

๓.๓ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

๓.๔ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (Hing Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

/แผนภูมิ....

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

๔. ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑.พิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมี คณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์	ดี	✓		
๒.การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	พอใช้		✓	
๓.การเงินการบัญชี	ปรับปรุง			✓
๔.การเบิกจ่าย	ดี	✓		
๕.การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ	ดี	✓		
๖.การบริหารงานบุคคล	ดี	✓		
๗.การกำหนดราคากลาง/การเขียนแบบ/การ ควบคุมงานก่อสร้าง		พอใช้	✓	

/แผนบริหาร

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยงตามลำดับความรุนแรง

แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลแก ประจําปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

กิจกรรมที่อาจเกิดความเสียหาย	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑.การใช้อำนาจหน้าที่	๑.เจ้าหน้าที่ มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติ ๒.ใช้อำนาจหน้าที่ก่ลั่นแกล้ง ๓.การประเมินชั้น ไม่ยุติธรรม ประเมินให้คะแนนสูงกับพวกพ้อง ซึ่งขัดกับความเป็นจริง	สีส้ม	๑.รายงานผู้บริหารให้ทราบ	สำนักปลัด
๒.การเงินการบัญชี	๑.การจัดทำรายงานการเงินถึงเดือนมิถุนายน๒๕๖๗ (ขาดงบทะขอมยอด บัญชีแยกประเภท ไบผ่าน๑ ไบผ่าน๒ ไบผ่านทั่วไป ทำให้ยื่นยอดไม่ได้) ๒.การจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ (ขาดงบทะขอมยอดทำให้ยื่นยอดไม่ได้) ๓.ไม่ตรวจสอบเงินรายได้นำเข้าบัญชีออมทรัพย์ อบต.ล่าช้าทำให้ไม่มีเงินในการเบิกจ่าย	สีส้ม	๑.แจ้งผู้รับผิดชอบให้เร่งดำเนินการ ๒.แจ้งผู้บังคับบัญชา ๓.รายงานผู้บริหารโดยเร็วที่สุด	กองคลัง
๓.การเบิกจ่ายเงิน	๑.มีการเบิกจ่ายผิดหมวด ๒.มีการเขียนเช็คผิดบ่อ ๓.มีการเบิกจ่ายเงินผิดบัญชี ๔.มีการจ่ายเช็คโดยไม่มีเงินในบัญชี ๕.การยืมเงินการสงเคราะห์เงินยืมล่าช้า	สีส้ม	๑.แจ้งผู้รับผิดชอบให้แก้ไขปรับปรุง ๒.แจ้งผู้บังคับบัญชา ๓.รายงานผู้บริหาร ๔.ให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความชำนาญมากขึ้น	กองคลัง
๔.การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ	๑.การลงทะเบียนที่ตัวครุภัณฑ์ยังไม่เรียบร้อย	สีเหลือง	๑.แจ้งผู้รับผิดชอบให้ดำเนินการให้เรียบร้อย	กองคลัง (พัสดุ)
๕.การกำหนดราคากลาง/เขียนแบบ/การควบคุมงาน	๑.มีข้อผิดพลาดในการเขียนแบบและราคากลาง และปริมาณงานวัสดุก่อสร้างบ่อ	สีเหลือง	๑.แจ้งหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ปรับปรุงให้ดีขึ้น ๒.ให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความชำนาญมากขึ้น	กองช่าง

/รายงาน..

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลแก ได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ นั้น จึงได้จัดทำสรุปกระบวนการที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการ ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๑. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ หากิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาสาเหตุที่อาจเกิด การทุจริตจากการตรวจสอบของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

ขั้นที่ ๒ การหาเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุการณ์จาก กิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ซึ่งอาจมีมากกว่า ๑ เหตุการณ์ใน ๑ กิจกรรม

ขั้นที่ ๓ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงการทุจริต แยกสถานะออกตามสัญญาณ ไฟจราจร ดังนี้

๑) สีเขียว คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ

๒) สีเหลือง คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง และสามารถใช้ความ รอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

๓. สีส้ม คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลาย คน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มี อำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

๔. สีแดง คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้อง กับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตาม ได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ ๔ การหามาตรการบริหารจัดการจัดการความเสี่ยงการทุจริต หาแนวทาง/กิจกรรม ที่สามารถขจัดความเสี่ยงการทุจริตออกไปให้หมด

